

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN
LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van steun aan sierteelthouders die een omzetsdaling geleden hebben ten gevolge van de exploitatiebeperkingen opgelegd door de maatregelen genomen door de Nationale Veiligheidsraad vanaf 12 maart 2020 inzake COVID-19
- Definitieve goedkeuring

De afzet van sierplanten is rond 16 maart stilgevallen door de cascade aan maatregelen die in kader van de COVID 19-crisis zijn genomen in België en nagenoeg de hele interne markt van de Europese Unie. Om een deel van de financiële gevolgen hiervan op te vangen, kunnen de zwaarst getroffen siertelers onder voorwaarden steun aanvragen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij
Beleidsveld: Landbouw en Zeevisserij

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2020/448 van 19 juni 2020.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Ten gevolge van de cascade aan maatregelen om de coronacrisis te beheersen, genomen in België en de andere Europese landen, is de afzet van sierplanten uit praktisch alle sierteeltgroepen rond 16 maart 2020 stilgevallen. De beslissing van de Nationale Veiligheidsraad tot gefaseerde heropening van achtereenvolgens tuincentra, bloemenwinkels en markten bracht intussen beperkt soelaas voor het deel van de productie dat net toen verkoopsklaar was. Aangezien de Vlaamse sierteeltsector sterk exportgericht is en ze haar productie vooral afzet binnen de eengemaakte EU-markt, zijn niet enkel de lokale verkoopskanalen van belang voor onze ondernemingen. In de sierteeltsector wordt standaard met lange betalingstermijnen gewerkt omdat buitenlandse klanten vaak pas betalen in het voorjaar van het jaar volgend op het jaar waarin de levering heeft plaatsgevonden, eens er vers geld binnenkomt door de nieuwe voorjaarsverkoop (die er nu niet geweest is).

Planten zijn levende materie die aan strikte normen moeten voldoen om vermarktbaar te zijn. Vlaamse telers zijn kleinschaliger dan concurrenten in het buitenland en trachten zich te onderscheiden door onder meer nauwgezette teeltschema's te volgen om hun planten just-in-time af te kunnen leveren. Consumenten kopen immers geen planten die al gedeeltelijk uitgebloeid zijn. Veel planten zijn strikt seizoensgebonden, zoals bijvoorbeeld éénjarige voorjaarsbloeiers, vergelijkbaar met een wintercollectie die in andere seizoenen niet verkoopbaar is met dien verstande dat planten levende/bederfbare materie zijn. Voor meerdere soorten wordt tot 80 % van de totale jaaromzet in de periode rond Pasen gerealiseerd. Planten blijven doorgroeien, ook indien ze niet tijdig verkocht worden, waardoor niet enkel de dagelijkse onderhoudskost (water, voeding, energie, ...), maar ook de schade of kneuzing tijdens het verpakken en transport oploopt. Tegelijk neemt het risico op aantasting door ziekten en plagen toe.

Veel sierteeltbedrijven zijn moeten overgaan tot het vernietigen van hun bederfbare sierteeltproducten omdat deze niet meer tijdig verkocht konden worden.

Met voorliggend voorontwerp van besluit wordt in een vergoeding voorzien.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 definieert een aantal begrippen.

Artikel 2 somt de voorwaarden op waaraan een onderneming moet voldoen om in aanmerking te komen voor de steunregeling.

De onderneming moet geregistreerd zijn bij de Belgische Kruispuntbank van Onderneming en daarbij beschikken over minstens één NACE-code gerelateerd aan sierteeltproductie, zoals geregistreerd bij de BTW-administratie of de onderneming moet geregistreerd zijn in een buitenlandse databank waarin alle basisgegevens van ondernemingen en hun vestigingseenheden verzameld zijn.

De onderneming moet gekend zijn als landbouwer bij het Departement Landbouw en Visserij en wordt bij het Departement Landbouw en Visserij beheerd als landbouwer met minstens één exploitatie op het grondgebied van het Vlaams Gewest.

De onderneming moet minstens de helft van de omzet uit de sierteeltproductie halen.

De onderneming moet de percelen, waarop de sierteeltproductie wordt uitgevoerd, aangegeven hebben in de verzamelaanvraag 2020 en deze percelen op 31 mei 2020 in gebruik hebben.

Artikel 3 verwijst naar de voorwaarden vervat in de tijdelijke kaderregeling inzake staatssteun ter ondersteuning van de economie vanwege de huidige COVID-19-uitbraak (2020/C 91 I/01). Dit artikel vermeldt dat steun slechts toegekend wordt na de gunstige beoordeling door de Europese Commissie.

Artikel 4 bepaalt het minimale omzetverlies dat de onderneming moet geleden hebben door COVID-19 om in aanmerking te komen voor steun.

In de bijlage bij voorliggend voorontwerp van besluit worden de sierteeltgroepen opgelijst die in Vlaanderen geteeld worden. Deze sierteeltgroepen zijn ingedeeld in een categorie A en categorie B.

Voor categorie A moet de ondernemer voor de betrokken teelt minstens 30 % omzetverlies geleden hebben ten gevolge van de COVID-19 maatregelen tegenover dezelfde periode in 2019. Voor categorie B is is 50 %.

Artikel 5 en 6 regelen de vergoeding.

De maximale vergoeding is voor elke sierteeltgroep opgenomen in de bijlage en wordt uitgedrukt in euro per are.

De beschikbare begrotingskredieten worden verdeeld volgens de volgende verdeelsleutel:

- 80 % van de beschikbare begrotingskredieten is voorbehouden voor de sierteeltgroepen behorende tot de categorie A;
- 20 % van de beschikbare begrotingskredieten is voorbehouden voor de sierteeltgroepen behorende tot de categorie B.

Indien de beschikbare begrotingskredieten niet toereikend zijn voor alle steunaanvragen, worden de vergoedingen pro rata verlaagd binnen de hierboven vermelde verdeelsleutel.

Indien er een onderbenutting is van de beschikbare begrotingskredieten voor één van de categorieën, kan worden afgewerkt van de hierboven vermelde verdeelsleutel.

De vergoeding wordt toegekend voor het areaal van de sierteeltgroep waarbinnen de omzetsdaling is geleden.

De totale vergoeding per onderneming bedraagt maximaal € 100.000.

Artikel 7 regelt de indiening van de steunaanvraag.

De onderneming bezorgt een ingevuld formulier, dat door het Departement Landbouw en Visserij ter beschikking wordt gesteld op haar website, via e-mail of aangetekende zending.

Het ingevuld formulier moet bezorgd worden binnen de zes weken na publicatie van het besluit in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 8 regelt de beslissing.

Het Departement Landbouw en Visserij onderzoekt de naleving van de voorwaarden en neemt de beslissing tot al dan niet-toekenning van de steun.

De onderneming ontvang een schriftelijke of elektronische beslissing.

Artikel 9 regelt de bewijsstukken en de mogelijkheid tot terugvordering.

De onderneming is verantwoordelijk voor naleving van de voorwaarden en moet het bewijs van de gerapporteerde omzetsdaling, dat minstens bestaat uit boekhoudkundige stukken, gedurende een termijn van minstens 10 jaar na de uitbetaling bewaren en op vraag van het Departement Landbouw en Visserij voorleggen.

Het Departement Landbouw en Visserij kan de gerapporteerde omzetsdaling controleren op basis van alle mogelijke bewijsstukken, administratieve gegevens, controles ter plaatse en de boekhouding van de onderneming.

Het Departement Landbouw en Visserij weigert de steun en vordert de reeds uitbetaalde subsidie terug indien wordt vastgesteld dat niet voldaan is aan de voorwaarden.

Artikel 10 bepaalt dat de vergoeding wordt verminderd met de eventuele schadeloosstelling ontvangen uit een inkomstendervingsverzekering voor dezelfde kosten.

Artikel 11 bepaalt dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de landbouw en de zeevisserij, belast is met de uitvoering van dit besluit.

De bijlage vermeldt de categorie A, categorie B en de sierteeltgroepen die behoren tot de respectieve categorieën. De derde kolom vermeldt de maximale forfaitaire vergoeding per are voor iedere sierteeltgroep, vermeld in artikel 5.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft een budgettaire impact van 25.000.000 euro. De berekende vergoedingen worden desgevallend pro rata verminderd in functie van de beschikbare begrotingskredieten.

De middelen voor deze vergoeding worden aangerekend op KBO-1KDB2BJ-WT: tegemoetkomingen in kader van corona., onder voorbehoud van de wijziging van de begroting 2020.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën van 19 juni 2020 gaat als bijlage 2 en stelt dat de voorwaarde dat de onderneming minstens 50 % van zijn totale omzet uit de eigen sierteeltproductie moet halen, doelmatig is.

Het advies stelt dat een individuele omzetsdaling van minstens 30 % ten gevolge van de de COVID-19-maatregelen voor een sierteeltgroep uit de categorie A weinig differentiërend zou zijn. Het is echter zo dat de individuele omzetsdaling dient geleden te zijn voor minstens één teelt van de sierteeltgroep uit de categorie A, om in aanmerking te komen voor steun voor deze sierteeltgroep. Daarnaast is het zo dat bedrijven die 30 % of meer individueel omzetverlies geleden hebben, ernstige schade hebben ondervonden, met een sterke impact op hun liquiditeit. De differentiatie in steun wordt voornamelijk bepaald door de hoogte van het beschikbare steunbedrag.

Het advies stelt dat de vrijstelling van € 5.000,00 een arbitrair karakter lijkt te hebben. Het is zo dat de steunbedragen berekend zijn op basis van de gemiddelde kosten per are ((variabele kosten + beperkte vaste kosten (zonder pacht, fictieve interesten en betaalde lonen)) die een teler heeft. Daarnaast is rekening gehouden met het percentage van de gemiddeld gerealiseerde

jaaromzet die normaal in de betrokken periode gerealiseerd wordt. Een combinatie van beide factoren heeft geleid tot de maximale vergoeding per are. Deze vergoedingen zijn maximaal en de uitbetaalde bedragen zullen normaal veel lager liggen, aangezien de berekende financiële schade veel hoger is dan het beschikbare budget.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 3 juli 2020 en gaat als bijlage 3.

B. ESR-TOETS

Het voorstel van beslissing heeft geen ESR impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus niet vereist

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

4. VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van besluit wordt niet voorgelegd voor advies bij de Raad van State wegens hoogdringendheid.

Het voorontwerp van besluit heeft geen strategisch belang en moet dus niet voorgelegd worden aan de strategische adviesraden ingevolge artikel III.94, §2, van het bestuursdecreet van 7 december 2018.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van steun aan sierteelhouders die een omzetsdaling geleden hebben ten gevolge van de exploitatiebeperkingen opgelegd door de maatregelen genomen door de Nationale Veiligheidsraad vanaf 12 maart 2020 inzake COVID-19;

2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De viceminister-president van de Vlaamse Regering,
De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS